

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата юридичних наук, старшого наукового співробітника Литвин Наталії Анатоліївни на дисертацію Горбатюк Яни Вадимівни на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день інформаційно-аналітична діяльність є необхідною ознакою функціонування будь-якого державного органу, що сприяє економічному зростанню, забезпеченню обороноздатності країни, розвитку демократичних засад в управлінні державою.

Державна авіаційна служба України є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України та є уповноваженим органом з питань цивільної авіації.

Оскільки забезпечення безпеки авіації є однією із складових національної безпеки, тому підвищення ролі інформації та процесів її обробки в реалізації функцій Державною авіаційною службою України викликає необхідність удосконалення організаційного і правового забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України.

Вирішення зазначених проблем, з урахуванням світового досвіду, складатиме теоретичне підґрунтя формування належного правового забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України.

Особливої актуальності набуває обраний напрямок наукового пошуку у зв'язку з наявністю системних прогалин у правовому регулюванні у сфері організації і здійснення інформаційно-аналітичної діяльності Державною авіаційною службою України, що створює суттєві перешкоди для ефективного

розвитку інформаційного суспільства та інформатизації органів державної влади. Незважаючи на те, що окремі аспекти зазначеної проблеми були і є предметом дослідження вітчизняних вчених, однак питання адміністративно-правових засад інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України до цього часу не розглядалось як цілісний об'єкт наукових досліджень.

Зважаючи на вищезазначене, тема дисертації Горбатюк >%*.В.*, присвячена вирішенню наукового завдання, що полягає у визначенні адміністративно-правових засад інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України та розробленні пропозицій щодо їх подальшого удосконалення, є актуальною, своєчасною і значимою для адміністративно-правової науки.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Належна ступінь обґрунтованості і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечуються, по-перше, плідним використанням низки загальновизнаних і спеціальних методів пізнання; по-друге, рівнем узагальнення теоретичних висновків і поглядів, викладених у літературних джерелах, правових концепціях; по-третє, ретельним вивченням джерел позитивного права; по-четверте, належною апробацією результатів дослідження і їх оприлюдненням, відповідно до встановлених вимог.

Використання та опрацювання належної методологічної та інформаційної бази під час роботи над дисертацією надало авторові можливість отримати нові науково-обґрунтовані результати, які мають як теоретичне, так і практичне значення для подальшого вдосконалення адміністративно-правових засад інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України. Висновки та пропозиції, які містяться в роботі, належним чином обґрунтовані. Методологічною основою дисертації стали загальні та спеціальні методи наукового пізнання. їх застосування обумовлене системним підходом, що дає можливість досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної форми.

Структура роботи сприяє досягненню поставленої мети та виконанню поставлених завдань. Достовірність і обгрунтованість результатів дисертації підтверджується використанням результатів досліджень провідних науковців в галузі адміністративного та інших галузей права, що дало змогу автору всебічно розглянути адміністративно-правові засади інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України. Для виконання дисертації опрацьовано достатню кількість наукових та нормативних джерел (210 найменувань).

Винесені на захист положення характеризують роботу як комплексне монографічне дисертаційне дослідження, яке виконане дисертантом особисто.

Наукова новизна основних положень та висновків дисертації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших системних дослідження такого рівня з теоретичних і практичних питань адміністративно-правових засад інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України.

У результаті проведеного наукового дослідження особисто здобувачем сформульовано низку обгрунтованих наукових положень і висновків. Зокрема, автором визначено поняття інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України як цілеспрямовану діяльність зі збору, аналізу, використання інформації в сфері цивільної авіації для прийняття управлінських рішень.

Заслугує на увагу авторський підхід до класифікації адміністративно-правових режимів інформаційно-аналітичної діяльності державної авіаційної служби України за критерієм доступу до інформації на загальний та спеціальний.

Цікавою є пропозиція дисертантки щодо виділення стадій, етапів інформаційного процесу), які лягають в основу створення інформаційно-аналітичної системи, що має забезпечувати інформаційну взаємодію органів державної влади з питань забезпечення безпеки. До таких автор відносить: 1) визначення завдань, які мають бути виконані під час здійснення інформаційної

діяльності, формування цілей такої діяльності, що виключає непередбачуваність формування інформаційних потоків. Така планова робота дозволяє виділити пріоритети у цілях і завданнях інформаційної діяльності; 2) формування інформаційних баз даних. При цьому відбір інформації має здійснюватись за чітко сформованими критеріями (зокрема, у галузі авіації - забезпечення безпеки польотів, виключення фактів поширення інформації з обмеженим доступом та інші); 3) здійснення обробки та ^систематизації інформації з метою забезпечення придатності для подальшого застосування та сприйняття; 4) формування оптимального режиму використання всіх форм і засобів поширення (обміну) інформації, застосування найраціональніших з них; 5) надання (поширення) інформації за допомогою форм і засобів поширення, відповідних цілям і завданням інформаційної діяльності.

Позитивним є визначення критеріїв віднесення інформації до службової в діяльності Державної авіаційної служби України: 1) інформація має міститися у внутрішній службовій кореспонденції, доповідних записках і рекомендаціях; 2) такі документи мають бути пов'язані з розробкою напрямку діяльності відповідного органу чи зі здійсненням його контрольних чи наглядових функцій; 3) такі документи мають передувати публічному обговоренню та/або прийняттю рішень.

Дисертанткою ґрунтовно розглянуто особливості еволюції Державної авіаційної служби України та її інформаційно-аналітичної діяльності, та зазначено, що досвід діяльності органів державної влади України та зарубіжних країн свідчить про необхідність створення спеціальних інформаційно-аналітичних служб, які забезпечували б органи достовірною, повною, актуальною інформацією, потрібною для прийняття зважених та правильних управлінських рішень.

Заслуговує на увагу аналіз завдань органу управління у сфері цивільної авіації на різних етапах його розвитку, що дозволяє дійти висновку, що спільними протягом всього періоду функціонування є здійснення державного контролю та нагляду за безпекою цивільної авіації; сприяння провадженню

зовнішньоекономічної і міжнародно-правової діяльності цивільної авіації; реалізація державної політики у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору. Призначення Державної авіаційної служби України щодо забезпечення реалізації державної політики в сфері цивільної авіації залишається незмінним, не зважаючи на чисельні організаційні перетворення.

Позитивної оцінки заслуговує аналіз актуальних питань інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України та пропозицій щодо усунення недоліків у її організації та здійсненні.

Практичне значення представленої дисертації. Аналіз змісту роботи свідчить про самостійну, завершену, аргументовану, комплексну роботу і дозволяє констатувати високий науково-теоретичний та прикладний рівень проведеного дослідження. Структура і зміст роботи свідчать про цілеспрямованість та комплексний характер дослідження. Це дало можливість автору дійти результатів і обґрунтувати низку нових положень, які мають важливе значення для адміністративно-правової науки та практики.

Значення одержаних результатів в теоретичній і практичній сферах в цілому обумовлюється тим, що сформульовані і обґрунтовані в дисертації висновки та пропозиції розширюють і поглиблюють існуючі уявлення про сутність інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України, а також правових засад збору, аналізу та використання інформації в сфері цивільної авіації, відображають авторську позицію у розв'язанні конкретних правових проблем, пов'язаних із організацією і здійсненням Державною авіаційною службою України інформаційно-аналітичної діяльності.

Дисертація характеризується як науковою, так і практичною значущістю. Основні висновки та рекомендації, запропоновані у роботі можуть бути використані: для удосконалення чинного адміністративного та інформаційного законодавства; при безпосередньому застосуванні законодавства, що дозволить покращити практичну діяльність органів державної влади; при викладанні дисциплін «Адміністративне право», «Інформаційне право», у юридичних вузах, а також при підготовці лекцій та навчальних посібників.

Повнота викладення матеріалів у публікаціях положень, висновків і рекомендацій сформульованих у дисертації. Основні положення дисертаційної роботи знайшли достатньо повне відображення у шести статтях, вміщених у фахових юридичних виданнях (в тому числі дві - у іноземному), та шести тезах доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію та автореферат оформлено відповідно до встановлених МОП України вимог.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. Визначаючи загалом високий теоретичний рівень роботи, її важливе практичне значення, варто відзначити, що це все не виключає можливості критичного підходу до окремих позицій здобувана та висловлення деяких міркувань та зауважень.

1. На сюр. 35-38 дисертації здобувачкою визначено основні нормативно-правові акти, які є основою регулювання інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України. На нашу думку, в даному випадку доцільно було б визначити також і міжнародно-правові акти у цій сфері.

2. У підрозділі 1.3 дисертації автор розглядає поняття адміністративно-правового режиму інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України, особливості адміністративно-правового режиму та класифікацію адміністративно-правових режимів інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України. Поряд з цими питаннями здобувачці слід було визначити і основні елементи адміністративно-правового режиму.

3. На ст. 27 дисертації, зазначено, що зважаючи на формування в Україні інформаційного суспільства та інформатизації усіх сфер життєдіяльності, важливим є визначення співвідношення інформаційно-аналітичної діяльності та інформатизації Державної авіаційної служби України. У зв'язку з цим потребує уточнення позиція здобувачки щодо співвідношення зазначених понять.

Утім, зазначені зауваження та побажання мають переважно дискусійний суб'єктивний та рекомендаційний характер, тому суттєво не впливають на

загальну позитивну оцінку роботи. Дисертація є оригінальним дослідженням, в якій отримані нові науково обгрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретні наукові задачі.

ВИСНОВОК

Дисертація Горбатюк Яни Вадимівни на тему: «Адміністративно-правові засади інформаційно-аналітичної діяльності Державної авіаційної служби України», яка представлена на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, за своєю актуальністю, новизною постановки та вирішенням досліджених проблем, теоретичним рівнем і практичною корисністю, достовірністю і обгрунтованістю одержаних результатів повністю відповідає вимогам п. п. 9, 11-13 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого Постановою кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, а її автор, Горбатюк Яна Вадимівна, заслуговує на присудження їй наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

доцент кафедри управління, адміністративного права і процесу та адміністративної діяльності
І Національного університету державної податкової служби України,
кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник

Н.А. Литвин

засвідчую:
Учений секретар НУДПС України
Литвин Н.А.
* £25Г i/г. 20<ГБ